

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У области која је предмет Уредбе пратили су се следећи показатељи: потребно време за извршавање обавеза оператора система, снабдевача односно ефикасност и време размене међусобних информација неопходних за остварење права корисника система и крајњих купаца. Затим пратили су се подаци у вези са процесом прикључења на преносни систем имајући у виду велики број захтева за прикључење обновљивих извора енергије.

Поред тога пратили су се подаци везани за немогућност закључивања уговора о снабдевању због промене власништва на објекту услед дуга претходног крајњег купца. Превазиђена је немогућност (забрана) закључења уговора о снабдевању са новим власником или корисником објекта из разлога постојања неизмиреног доспелог дуга претходног купца, као и немогућност раскида уговора о снабдевању код промене власништва на објекту из разлога што дуговања нису измирена.

Праћене су негативне последице примене важеће уредбе као што су:

1) нетачна евиденција стварних корисника дистрибутивног система и нетачна евиденција стварних крајњих купаца у базама оператора система и снабдевача;

2) условљавање измирења обавеза наплатом застарелих потраживања, потраживања претходног власника или корисника, потраживања оператора система за период пре 01.07.2013. године, потраживања оператора за утврђену неовлашћену потрошњу;

3) неоправдано даље задуживање купаца јер уговор није престао да важи.

Такође су праћени подаци о уредности обавештавања корисника и крајњих купаца о свим ситуацијама неопходним за остваривање њихових права, а које су дужности оператора система и снабдевача, односно њихово поступање у прописаним роковима.

Праћена је и реализација процеса прикључења објеката крајњих купаца и произвођача на преносни односно дистрибутивни систем.

Праћено је поступање оператора система и снабдевача током утврђивања листе малих купаца, те како нису до краја биле прецизиране обавезе малих купаца и снабдевача прописан је додатни рок како би се малим купцима омогућило да пронађу снабдевача и избегну прелазак на резервно снабдевање, а потом и обуставу испоруке електричне енергије.

Праћена је пракса поступања оператора система у вези утврђивања броја обрачунских периода за исправку мерних података код корисника система, па је утврђена потреба да се број обрачунских периода ограничи.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У предметној области релевантан документ је Закон о енергетици („Службени гласник РС”, број 145/14, 95/18-др.закон и 40/21, 35/23-др.закон и 62/23). Такође релевантан документ је Уредба о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Службени гласник РС”, бр. 63/13 и 91/18). Измена Уредбе извршена је 2018. године у циљу повећања ранга Републике Србије на Doing Business листи односно односила се на поступак прикључења на дистрибутивни систем у поступку обједињене процедуре.

С обзиром да је 30. априла 2021. године ступио на снагу Закон о изменама и допунама Закона о енергетици одређен је рок за доношење прописа за извршавање закона међу којим је и ова уредба. Рок за доношење уредбе, садржина чланова којима се уређује прикључење објеката, обавезе корисника система, као и члан 214. којим је уређена садржина Уредбе нису промењени усвајањем Закона о изменама и допунама закона о енергетици 29. априла 2023. године и 27. јула 2023. године.

У циљу израде Уредбе формирана је Радна група и затражена су мишљења и предлози енергетских субјеката који обављају делатност производње електричне енергије, преноса електричне енергије и управљање преносним системом, дистрибуција електричне енергије и управљање дистрибутивним системом, Агенције за енергетику Републике Србије, Оператора организованог тржишта, а одржан је и састанак Радне групе са представницима произвођача електричне енергије.

Пропис којим се уређује ова област доноси се да би се ближе уредио процес прикључења, дефинисали рокови важења кључних докумената у циљу транспарентне и ефикасније организације овог процеса од стране оператора преносног и дистрибутивног система и веће изводљивости развојних пројеката страних и домаћих инвеститора, као и начин поступања, дужности и обавезе корисника система.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

За промену је значајан Закон о енергетици који је ступио на снагу 30. априла 2021. године којим је створен правни основ за доношење овог прописа.

Поред тога, Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), односно његов план доношења прописа за период 2022-2025 и План рада Владе за 2023. годину.

Референтни документи су и Национална стратегија одрживог развоја, Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара, Стратегија развоја Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године.

Значај се огледа у томе што се у конкретном случају пропис усклађује са законом и тиме се унапређују односи између енергетских субјеката и корисника система и обезбеђује приступ преносном, односно дистрибутивном, односно затвореном дистрибутивном систему на транспарентан и недискриминаторски начин.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

У претходном периоду интензиван инвестициони развој пројеката/објеката за производњу електричне енергије/, а посебно у делу обновљивих извора, је имао за

последницу значајан број захтева за прикључење на преносни и дистрибутивни систем. Један број захтева је партиципирао са истим или планираним локацијама које се у већем делу преклапају, а са значајним планираним капацитетима.

Имајући у виду обавезу оператора система да дефинише оптимални начин прикључења, као први корак у процесу прикључења, и улазне параметре у делу позиције са планираном снагом прикључења, дошло се до закључка да без обавезе достављања одлуке о изради планског акта за планирани производни објекат, оператори система нису у могућности да на квалитетан начин управљају преносним, односно дистрибутивним капацитетима у процесу прикључења.

Непостојање дефинисаних рокова важења докумената, кроз постојећи регулаторни основ, представљао је препреку у делу сагледавања реалне слике укупних захтева, и додатно оптерећивала ефикасност процеса, те се дефинисањем истих очекује значајан позитиван ефекат.

У складу са потребама и захтевима инвеститора, оператор преносног система у процесу прикључења је поред обавезе дефинисања начина прикључења имао и обавезу додатног развоја мреже. Увођење обавезе да подносиоци захтева за прикључење уз захтев доставе одлуку о изради планског документа за производни објекат, а касније у току процеса и да обезбеде додатно средство финансијског обезбеђења за озбиљност намере, ризик од непланског и непотребног развоја преносне мреже у значајној мери ће се редуовати, а процес прикључења ће бити ефикаснији и подићи ће се на још виши ниво, те ће и сами инвеститори осетити значајне бенефите.

На овај начин се добија реалнија и јаснија слика потреба/захтева које долазе од стране инвеститора.

Поред наведеног уочени су проблеми у процесу прикључења, односно испуњености услова за закључење Уговора о снабдевању. Наиме, у важећој уредби и досадашњој пракси није било могуће закључити уговора о снабдевању у случају промене власништва, закупа или по другом основу коришћења објекта уколико је постојао дуг претходника. Анализом досадашњих норми оцењено је да су исте биле на штету крајњих купаца, па је стога ово питање уређено на тај начин да су предложене норме одређене јасно и прецизно и иду у корист крајњих купаца.

5) Која промена се предлаже?

Предлогом уредбе обухваћени су и следећи предлози:

Кад је у питању прикључење објеката уредбом су ближе разрађени услови издавања одобрења за прикључење, разрађене могућности оперативних ограничења дефинисане Законом о енергетици, рокови важења кључних докумената, садржина захтева, технички услови за прикључење, потом услови и начин прикључења објеката који се граде у складу са законом којим се уређује рударство, озакоњених објеката, градилишта, објеката у пробном раду и других објеката односно уређаја и инсталација јавних догађаја, циркуса, покретних објеката, објеката на води, контејнера, камп приколица, хоризонталне и вертикалне сигнализације на постојећим путевима и саобраћајницама, телекомуникационе опреме, опреме за видео надзор, билборда, багера, уређаја за складиштење енергије објеката купца произвођача и других објеката. Поред тога уређени су и услови као и начин доказивања испуњености услова за прикључење као и прикључење у обједињеној процедури.

Такође је ближе уређен начин и поступак утврђивања листе крајњих купаца који испуњавају услове за статус малог купца, поступање оператора дистрибутивног система,

гарантованог снабдевача у погледу утврђивања листе, обавештавања, дефинисан је рок када престаје уговор на гарантованом снабдевању и купцу је остављено довољно времена да пронађе комерцијалног снабдевача.

Ближе је уређено и место разграничења преносног односно дистрибутивног система и инсталација објекта купца или произвођача, који се прикључују на преносни односно дистрибутивни систем.

Поред тога ближе су уређени и услови за закључење уговора о снабдевању електричном енергијом, па је наведено у којим случајевима се закључује уговор, односно: приликом прикључења објекта на систем, услед промене власништва на објекту, услед промене снабдевача и др. Такође је прописано да у случају промене власништва над објектом, претходни власник објекта-крајњи купац је дужан да у року од 15 дана од дана промене власништва, у писаној форми достави снабдевачу отказ уговора о снабдевању електричном енергијом, са одговарајућом исправом о промени власништва. Неизмирене обавезе претходног крајњег купца не могу бити сметња за закључивање уговора о снабдевању са новим крајњим купцем. Дата је могућност и да купац, као и друга лица која по другом основу користе објекат могу поднети захтев за закључење уговора о снабдевању.

Оператор система и снабдевач су дужни извршити обрачун коришћења дистрибутивне мреже и обрачун потрошње електричне енергије на основу извештаја о извршеном прегледу и очитаног стања мерног уређаја.

Уређена су питања у вези са условима и поступком обуставе испоруке електричне енергије, дефинисани су објекти којима се не може обуставити испорука електричне енергије у случају неизвршења обавеза за испоручену електричну енергију, услови и начин искључења објекта купца, произвођача.

Додатно су појачана права и обавезе оператора система, снабдевача и крајњег купца, као и обавезе да крајњим купцима пружају информације и обавештења како путем интернет странице тако и преко средстава јавног информисања, а нарочито о начину на који странка може остварити право на прикључење, разлозима за обуставу и искључење, прекидима у испоруци електричне енергије и др. Одређено је трајање обрачунског периода, прописан садржај рачуна за испоручену електричну енергију, а предвиђено је да корисник може упутити захтев да му се рачуни достављају у електронском облику.

Осим досадашњег права на накнаду штете уређен је поступак и начин за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке и квалитета снабдевања, чиме је додатно појачана одговорност оператора система и снабдевача у извршавању њихових обавеза. Накнада због одступања од прописаног квалитета испоруке и квалитета снабдевања исказује се на рачуну, као умањење рачуна, при чему подношење захтева од стране купца није предуслов за остваривање права на накнаду, већ се обрачун врши аутоматски.

Уређивањем права на накнаду за одступање од прописаног квалитета, направљена је разлика између те накнаде и права на накнаду штете због прекида у испоруци и услед испоруке електричне енергије неодговарајућег квалитета, која се може приписати пропустима оператора система. Ова два правна основа за заштиту крајњег купца нису међусобно условљени. Исто тако, корисник који приликом коришћења електричне енергије трпи штету због сметњи које ствара други корисник има право да од оператора система захтева накнаду штете, а оператор система има право да захтева накнаду од узрочника сметњи. Уређено је да на захтев крајњег купца оператор система процењује штету, предлаже крајњем купцу начин и износ накнаде за учињену штету, а ако крајњи купац није задовољан проценом на захтев оператора процену штете врши овлашћени судски вештак односно за то овлашћена институција.

Ако крајњи купац ни са том проценом није задовољан, има право покренути судски поступак код надлежног суда.

Такође је прописано да лице које неовлаштено улази или приступа електроенергетским објектима, постројењима или електричним водовима који су видно означени знацима забране уласка, приступа или опасности, омета или онемогућава овлашћена лица у обављању њихове делатности дужно је надокнадити штету оператору система.

Поред наведеног, уређено је да приликом прикључења на преносни систем објекта за које је утврђено оперативно ограничење то оперативно ограничење не може да узрокује промену услова прикључења за већ прикључене објекте

Прописана је обавеза оператора система да обустави испоруку, односно преузимање електричне енергије објекту у пробном раду, уколико се провером утврди да уређаји и инсталације у објекту нису у складу са техничким и другим условима из одобрења за прикључење.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промена је потребна у предложеном обиму да би се обезбедили услови за спровођење закона.

Поред тога, промена омогућава одговорнији приступ у извршавању обавеза оператора система и снабдевача према уговорним купцима, али и подизање свести крајњих купаца у остваривању својих права и савесном испуњавању својих обавеза према снабдевачу и оператору система (редовност плаћања рачуна, обавеза пријављивања промена, омогућавање приступа мерним местима и др.)

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложене промене ће имати непосредан утицај на крајње купце, због прецизније уређеног поступка прикључења, због права на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке електричне енергије, затим права на накнаду штете настале због прекида у испоруци и услед испоруке електричне енергије неодговарајућег квалитета, која се може приписати у кривицу оператора система, због лакшег остваривања права нових купаца на закључење уговора о снабдевању које више није условљено измирењем дуга претходног купца.

Предложене промене у делу поступка прикључења на преносни и дистрибутивни систем за последицу имају позитиван утицај на развој и одрживост пројеката страних и домаћих инвеститора и повећања способности оператора система да квалитетније одговори захтевима инвеститора.

На енергетске субјекте који обављају делатности преноса и управљања преносним системом, дистрибуције и управљања дистрибутивним системом и затвореним дистрибутивним систему, на снабдеваче јер ће ефикасније извршавати законом и овом уредбом прописане обавезе.

Предложене промене ће утицати на привреду и друштво повећавањем нивоа поузданости и квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена не постоје.

Спровођење појединих одредби уредбе подразумева и измену других аката као што су: Правила о раду система, Правила о прикључењу и Процедура за прикључење које доноси оператор преносног система уз сагласност Агенције, Правила којим се уређује праћење техничких и комерцијалних показатеља квалитета, које доноси Агенција за енергетику, методологије које доноси Агенција и сл.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Применом важећих прописа није могуће остварити жељену промену (образложење под 8)).

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (status quo)

Одредбе су таквог карактера да их није могуће представити квантитативним показатељима нити проценити њихов тренд у будућем периоду.

Оно што је извесно јесте да се са порастом ефикасности и повећањем степена одговорности оператора система, снабдевача и побољшањем квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом, што се постиже унапређењем опреме /поред осталог напредни мерни уређаји/ може очекивати побољшање квалитета испоруке електричне енергије, а такође и лакше остваривање права крајњих купаца.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Уколико поредимо искуство других држава у окружењу које нису чланице Европске уније и оне имају опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом, којима су уређена иста питања и предложена решења слична решењима из ове уредбе.

Уколико поредимо искуство других држава које су чланице Европске уније и држава у окружењу препознају се већ примењени модели у делу поступака прикључења који већ остварују позитивне ефекте.

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Жељену промену је потребно постићи у циљу даљег развоја и функционисања електроенергетског система и обезбеђивања сигурног и поузданог снабдевања електричном енергијом свих корисника система, као и унапређење права и положаја крајњих купаца.

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предметном променом се жели извршити усклађивање са законом, а такође и отклањање недостатака који су уочени применом важеће уредбе.

Крајњи ефекат ових промена је прецизирање права и обавеза крајњих купаца, њихов побољшан положај, али и унапређење рада свих енергетских субјеката, нарочито кроз реализацију њихових дужности и обавеза у обављању енергетских делатности.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Постојећи општи и посебни циљеви су усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

На основу извештаја енергетских субјеката, биће могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих, односно посебних циљева.

Примену одредби које се односе на права крајњих купаца на накнаду Агенција прати кроз примену Правила којим се уређује праћење техничких и комерцијалних показатеља квалитета.

Примену одредби које се односе на прикључење на систем могуће је утврдити на основу података о броју и о времену потребном за прикључење, које оператори система достављају Агенцији.

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

„*Status quo*” опција је разматрана и закључено је да је била потребна жељена промена, а посебно имајући у виду да важећа уредба није била усклађена са Законом о енергетици.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Поред регулаторних мера нису идентификоване друге опције за постизање жељене промене, јер су оне идентификоване Законом о енергетици.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Поред уведених новчаних казни за прекршаје утврђено је да материја коју уредба уређује није подобна за примену подстицајних мера.

4) Да ли су, у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У оквиру разматраних опција нису идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Кроз спровођење информативно-едукативних мера може се подићи свест шире јавности о начину остваривања права на прикључење, на закључивање уговора о снабдевању, о разлозима за обуставу и искључење, о прекидима у испоруци, о служби за решавање по приговорима, на накнаду штете и сл.

Информативно едукативне мере могу се постићи давањем информација на интернет страницама енергетских субјеката, средставима јавног информисања, постављањем рекламних панова и видео-бимова, брошурама, лецима, семинарима и сл.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

У процес спровођења Уредбе укључени су енергетски субјекти АД „Електропривреда Србије”, Београд, АД „Електромрежа Србије”, „Електродистрибуција Србије” д.о.о и Агенција за енергетику РС, али и остали субјекти лиценцирани за обављање неке од енергетских делатности у складу са законом. Поред наведених у процес спровођења индиректно су укључени и инвеститори, удружење ОИЕ, удружења потрошача.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Постоје ограничења у расположивим и потенцијалним ресурсима, а посебно техничка и финансијска ограничења за спровођење идентификованих опција у енергетским субјектима.

Техничка ограничења се односе на набавку потребне опреме, мерних уређаја и пратеће опреме, а чија набавка је предуслов за реализацију идентификованих опција.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана је опција доношења новог прописа, имајући у виду да до сада нека од питања нису била довољно уређена тренутним прописом.

Нови пропис условљава усаглашавање и измену постојећих и доношење нових прописа из домена на који се односи уредба, као што су правила о раду система,

методологије за одређивање цене за приступ систему, правила којим се уређује праћење техничких и комерцијалних показатеља квалитета итд.

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Изабрана опција нема утицаја на јавне приходе и расходе у средњем и другом року.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Није потребно обезбедити посебне финансијске ресурсе за спровођење изабране опције у буџету. Али свакако ће енергетски субјекти морати обезбедити средства за финансирање набавке потребне опреме, напредних мерних уређаја, за исплату накнада и сл.

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције нема утицаја на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције немају утицаја на буџет Републике Србије.

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Спровођење изабране опције нема утицаја на расходе других институција.

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Изабрана опција ће повећати трошкове инвестиције у случају прикључења на преносни систем, кроз увођење средстава финансијског обезбеђења за озбиљност намере.

С друге стране постоји и корист у смислу превазилажења проблема који се односе на заузимање преносног и дистрибутивног капацитета у обиму који није сразмеран потенцијалу примарног извора енергије што је условљавало увећање обима потребних инвестиција будућих подносиоца захтева за прикључење као и развоја преносног и дистрибутивног система.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабране опције не утичу на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту имајући у виду предлог уредбе не садржи одредбе којим се ни посредно ни непосредно привредни субјекти стављају у неповољан положај.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Изабране опције не утичу на услове конкуренције, јер се одредбама предлога уредбе ни један субјект не доводи у подређен или привилегован положај, нити се учесницима на тржишту може проузроковати штета.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Изабрана опција утиче на примену техничко-технолошких иновација у смислу примене напредних мерних уређаја и пратеће опреме.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Изабрана опција нема ефекте на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца.

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција неће узроковати додатне трошкове грађанима, али ће имати користи у погледу остваривања права на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке и квалитета снабдевања електричном енергијом.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Ефекти реализације изабране опције неће штетно утицати на неку специфичну групу популације и неће негативно утицати на успешно спровођење те опције.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Мере изабране опције неће имати утицај на осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција не би утицала посредно на тржиште рада и запошљавање, као и услове за рад у целини.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Изабране опције омогућавају равноправан третман и не доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција не би могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализацијом изабраних опција се не утиче на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Изабрана опција не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Изабрана опција не утиче директно на животну средину, али омогућава реализацију изгледних пројеката у области производње електричне енергије, што у складу са осталим прописима из области енергетике и обновљивих извора енергије доприноси већој интеграцији обновљивих извора енергије и очувању животне средине.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

Изабрана опција не утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција не доприноси директно очувању здравља, али како одредбе уредбе позитивно утичу на реализацију изгледних пројеката у области производње електричне енергије што доприноси већој интеграцији обновљивих извора енергије, а тиме и очувању животне средине, па самим тим и здравља људи.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Изабрана опција не представља ризик по животну средину и здравље људи.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција не утиче директно на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област, али увођењем обавезе достављања планског акта пре израде студије прикључења, будући инвеститори су усмерени да претходно реше питања заштите и коришћења земљишта.

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Са изабраном опцијом се не уводе организационе, управљачке или институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Због увођења обавезе за прибављање планског акта пре израде студије прикључења може се очекивати повећање броја поднетих захтева на нивоу јединица локалне самоуправе.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора, али је потребно унапређење техничких и људских капацитета.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција је у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабрана опција нема никаквих негативних утицаја на владавину права и безбедност.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Изабрана опција неће утицати на одговорност и транспарентност јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Од додатних мера потребно је едуковати заинтересоване стране о начину остваривања права наведених у предлогу уредбе.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

За спровођење изабране опције обезбеђена је подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група. Заинтересоване стране су учествовале у припреми предлога Уредбе о енергетски угроженом купцу. У изради Уредбе учествовали су поред АД „Електропривреда Србије”, Београд, „Електродистрибуција Србије” д.о.о. Београд, АД Електромрежа Србије, Београд и Агенција за енергетику РС. Такође су обављене консултације са представницима Удружења ОИЕ Србија, НАЛЕД-ом и Америчком привредном комором.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење изабране опције енергетски субјекти својим трогодишњим програмом пословања планирају потребна средства.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Ризик за спровођење изабране опције не постоји.

V ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење ове уредбе су потребна финансијска средства у буџету Републике Србије.